

21. Postulaty metodologii nauk

[Wstęp]

Aksjomat (postulat, pewnik) – jedno z podstawowych pojęć logiki matematycznej. Od czasów Euklidesa uznawano, że aksjomaty to zdania przyjmowane za prawdziwe, których nie dowodzi się w obrębie danej teorii matematycznej.

Metodologia nauk – nauka zajmująca się metodami stosowanymi przy formułowaniu twierdzeń i teorii naukowych. Metodologia nauk analizuje nie tylko procedury badawcze, lecz także jej wytwory: pojęcia, hipotezy, twierdzenia.

Metodologia nauk, w aspekcie pragmatycznym – nauka o metodach działalności naukowej i stosowanych w nauce procedurach badawczych; w aspekcie teoretycznym – nauka o elementach i strukturze systemów naukowych

Opis:

Metodologia nauk nie prowadzi badań empirycznych „w terenie”, nie obserwuje rzeczywistych, konkretnych naukowców przy pracy **(A)**

Metodologia nauk pyta o procedury, schematy postępowania akceptowane w nauce w ogóle i w poszczególnych dyscyplinach naukowych **(B)**

- jako źródła poznania, wiedzy
- jako sposoby uzasadniania stwierdzeń, wiedzy

? Pytanie : Skoro metodologia nie zajmuje się **(A)**, to skąd właściwie wie jakie są **(B)**?

! Odp: Nie wie, postępuje apriorycznie, jest działem logiki, zajmuje się metodami poprawnego myślenia w ogóle, m.in. bada wnioskowanie od zdania do zdania, mówi raczej o tym jakie powinny być właściwe metody prowadzące do wiedzy uzasadnionej (Odnosi się do nauki jako mega-faktu, rzeczywiście).

[Odpowiedz]

Postulaty:

- **falsyfikowalność** - jakkolwiek żadne doświadczenie nie może wykazać prawdziwości teorii, to istnieją doświadczenia, które mogą wykazać jej fałszywość
- **sprawdzalność** - wiedza naukowa poddaje się sprawdzeniu, kontroli; powinno być powiedziane w jaki sposób doszliśmy do takich, a nie innych stwierdzeń, wniosków, przy użyciu jakich metod, na podstawie jakich danych, a także jak inni mogą sprawdzić nasze wyniki
- **prostota** - wiedza naukowa powinna być zaprezentowana w sposób możliwie najprostszy, dostępny dla jak najszerszej grupy odbiorców (???)
- **bezstronność** - przeciwstawienie tendencyjności, obiektywna sprawdzalność, niezależność od podmiotu sprawdzającego.